

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

6TE ÅRG.

DEN 5 MARS 1905.

N° 23

Återgivande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Hans H:son Wachtmeister. — Tvänne dödsfall. — Från musikvärlden. — Ny svensk kyrka i Paris. — Vår skytterörelse. — "Den nye provisorn" af Gösta Henning. — "På längden och bredden". — En mekanisk begåfning. — Prins Gustaf Adolfs förlofning. — Konungen å Saltsjöbaden. — Ryssland just nu. IV. — General Stössels hemfärd. — Veckans porträttgalleri. — Tsarismens sändebud i Paris.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1905.

Foto. Florman, Stockholm.

HANS H:SON WACHTMEISTER.
GENERALDIREKTÖR.

Klänning: Bengt Silfversparre

HANS H:SON WACHTMEISTER.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Som ordförande i det för närvarande pågående adelsmötet i hufvudstaden, hvilket i år till följd af flere riddarhusets ekonomi berörande motioner tyckes bli af stor betydelse, sitter en man, hvilken på grund af den framstående och viktiga plats han inom statsförvaltningen bekläder, tillhör våra mera bemärkta personligheter, nämligen greve Hans Hansson Wachtmeister. Greve W. är dessutom i viss mening en man för dagen äfven i så måtto, att hans namn varit på tal i samband med utseende af innehafvare till den nu lediga posten som kanslär för rikets universitet.

Inom statsförvaltningen är det den finansiella afdelningen som greve W. ägnar sin förmåga och sina krafter. Anställd som e. o. kanslist i finansdepartementet 1878 blef han under samma år först t. f. och sedan ord. kanslisekreterare i samma departement. Efter en tioårig tjänstgöring utsågs han till t. f. expeditionschef i departementet samt några månader senare till ordinarie innehafvare af samma ämbete.

Slutligen utnämndes han den 16 juli 1897 till statsråd och chef för finansdepartementet, där han då i många år dragit den säkert tyngsta bördan. Denna post beklädde W. till den 5 juli 1902 och blef sedan generaldirektör Alb. Anderssons efterträdare som generaldirektör och chef för statskontoret, en befattning

där W:s finansiella begåfning och kunskaper likaledes kunna komma till sin rätt.

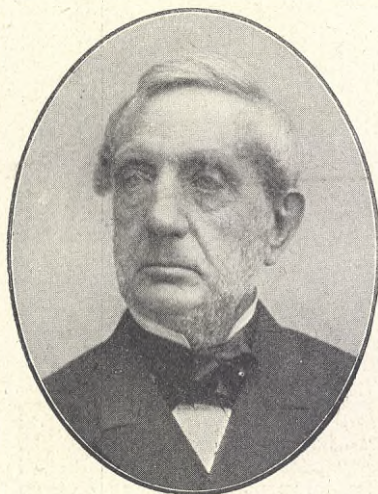
Under riksdagen 1880 sekreterare hos bevillningsutskottet, är W. sedan 1892 led. af riksdagens Första kammare för Blekinge län.

Greve W. kan med skäl sägas vara en utmärkt representant för det svenska adelsståndet, som fastän icke mycket återstår af dess forna privilegier, likväl ännu i våra dagar genom kunskaper och arbete i statens tjänst upprätthåller icke så litet af sitt forna lysande anseende. Och det var endast en rättmätig hyllning åt en af sina främste, när adelsmötet utsåg greve Wachtmeister till sin ordförande.

* * *

Greve W. föddes den 22 april på Tromtö som son till f. d. landshöfdingen i Blekinge län, fil. jubeldoktorn, den bl. a. för sina reseskildringar från fjärran länder kände greve Hans Wachtmeister till Johannishus och friherrinnan Ebba de Geer. 1869 blef han student i Lund, aflade sedermera 1874 jur. kand. examen och blef följande år auskultant i hofrätten öfver Skåne och Blekinge. Vice häradshöfding 1876, blef W. 1877 e. o. notarie i Svea hofrätt och inträdde 1878 i finansdepartementet.

TVÄNNE DÖDSFALL.

Efter porträtt.

Klöhn: Bengt Sjöbergspårne

K. J. BERG. †

Den 25 febr. afled i Stockholm f. statsrådet och presidenten *Karl Johan Berg*, en i sin krafts dagar synnerligen framstående person.

Född d. 28 jan. 1819, blef B. student i Uppsala 1836, aflade kame-ralex. 1837 o. hofrättsex. 40, hvarpå han ägnade sig åt jur. tjänstgöring. Redan 1848 blef han assessor i Svea hofrätt, 1855 rev-sekr., 1858

exped.-chef vid justitiestatsexpeditionen och 1859 justitieråd. Den 4 juni 1868 kallades B. att som konsultativt statsråd ingå i den nybildade de Geerska ministären. Hans utmärkta författningsskänedom och träffande omdöme kommo det allmänna väl till godo och i debatten inför representationen visade han sig äfven som framstående talare.

B., som afgick från statsrådsskapet i maj 1875 tillika med Wennerberg och Bergström — den s. k. bergsprängningen — blef då t. f. president i Svea hofrätt och ordf. i Nya lagberedningen. Han var sedermera 1880—89 ord. president i Svea hofrätt.

I det politiska lifvet deltog B. ytterligare som hufvudstadens representant i Andra kammaren 1876—82. B. var äfven synnerligen verksam i Stockholms kommunala lif och inlade bl. a. stor förtjänst om ordnandet af hufvudstadens fattigvård.

Som jurist satte B. i betydlig grad sin prägel å

lagstiftningen genom arbete i åtskilliga kommittéer o. var äfven led. af 1865 års unionskommitté.

Bland de många utmärkelser, som kommo den anspråkslöse hedersmannen till del, må nämnas att han, ehuru ofrälse, var serafimerrid-dare.

*

Vid 12-tiden på natten till söndagen den 26 febr. afled

på Skansen i Stockholm d:r *Gunnar Hazelius*, enda barn till Nordiska museets och Skansens skapare och efter faderns död den senare institutionens föreståndare.

H. föddes i Stockholm den 17 mars 1874. Han blef student i Uppsala 1893, fil. kand. 1896 och fil. lic. 1901. H:s dragning låg nog åt den akademiska banan, men efter faderns bortgång i maj 1901 åtog sig den unge mannen att fullfölja dennes stora verk som föreståndare å Skansen. Nu senast, för blott ett par veckor sedan, invaldes han efter prof. Curman i Nordiska museets nämnd.

H. var en djuptlagd, allvarlig natur, pliktrogen och anspråkslös — i hög grad liknande sin fader. Han skötte sitt arbete på Skansen, som under hans vård gått ytterligare framåt, på ett både målmedvetet och pietetsfullt sätt. Gunnar Hazelius sörjes nu af många, och hvar och en som kommit i beröring med honom, aktar hans minne.

Efter porträtt.

Klöhn: Bengt Sjöbergspårne

G. HAZELIUS. †

FRÅN MUSIKVÄRLDEN.

Efter porträtt

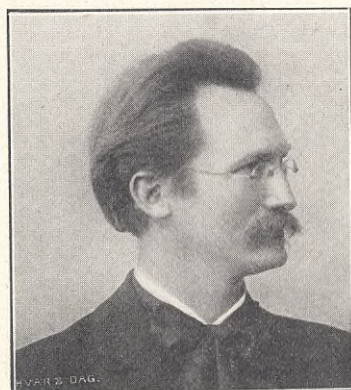
Kliché: Bengt Silfversparre.

LOLA ARTÔT DE PADILLA, i operan »Le corps de fleur» af Halphen.

En ung fransk sångerska Lola Artôt de Padilla anställd vid Opera Comique i Paris, befinner sig under innevarande månad på turné i Skandinavien. Den unga sångerskan är dotter af sångarparet m:me Désire Artôt och tenoren de Padilla. Hon har nyligen med mycken framgång uppträtt i Warschau och Wiesbaden.

Kapellmästaren Heinrich Hammer från Lausanne, som den 26 d:s dirigerade Eduard Magnus' musikfunds konsert i Göteborgs nya konserthus, visade sig besitta utmärkta dirigentegenskaper. Han äger en sällsynt förmåga att plastiskt framhäva konstverkets huvudlinier utan att dock åsidosätta dess detaljer och förenar hos sig den borne dirigentens herravälde öfver orkestern med konstnärens varma känsla och entusiasm, hvilken han äfven förstår att ingjuta i orkestern, som därigenom blir en trogen bärare af hans intentioner.

Bördig från Erfurt, där han föddes den 27 okt. 1862, började H. därstädes sina musikaliska studier. I Magdeburg fortsattes studierna i piano och harmoni för Ritter samt i fiolspelning för Leon Bott, en af Spohrs bästa elever. Sedermera fullföljdes studierna i Paris under Marsicks ledning. I Italien tillbraktes ett år, hvarefter han kom till Sverige, där han verkat i sex år som dirigent för flera musiksällskap och under hvilken tid han äfven blef naturaliserad svensk. I följd af ett fördelaktigt erbjudande från Holland lämnade han Sverige och blef dirigent för musiksällskap i Haag, Haarlem och andra städer. De senare åren har han stått i spetsen för Lausannes Philharmoniska orkester, som under hans dirigentskap blifvit den främsta i Schweiz, och hvarigenom Lausanne blifvit landets musikaliska centrum.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

O. M.

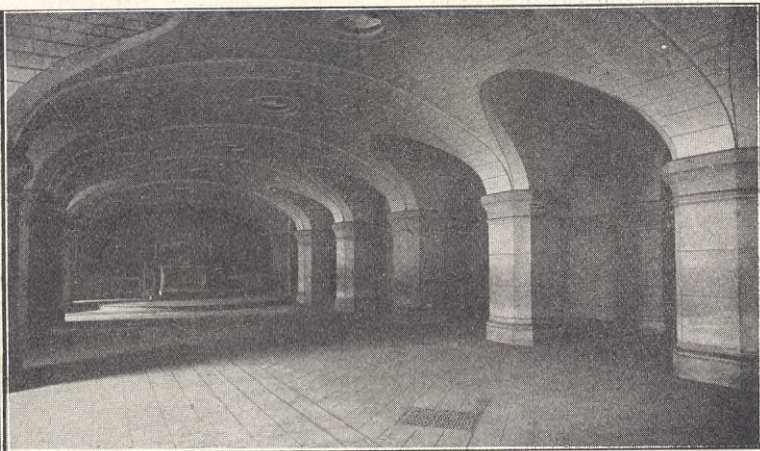
H. HAMMER.

FRÅGAN OM EN NY SVENSK KYRKA I PARIS.

Efter fotografi.

INTERIÖR AF DET AF SVENSKA FÖRSAMLINGEN I PARIS TILL INKÖP FÖRESLAGNA BARNABITERKAPELLET. — DEN UNDER KAPELLET BELÄGNA KRYPTAN.

Kliché: Kem. A.-S. Bengt Silfversparre osim.—Gbg

Svenska församlingen i Paris har beslutat att för tillgodoseende af sina gudstjänstliga behof föreslå ett Barnabiterkapell vid rue Légendre till inköp. Det i romansk stil hållna kapellet har ett mycket gynnsamt läge såväl hvad grannkvarterens betydelse och anseende som kommunikationer beträffar. Den under kapellet belägna 27 m. långa och 16 m. breda kryptan skulle blifva en öfverdägg "nordisk sal".

VÅR SKYTTERÖRELSE.

Efter fotografen

FRÅN ÖSTERGÖTLANDS SKYTTEFÖRBUNDS FÄLTSKJUTNING VID BJÄRKA-SÅBY I MIDTEN AF FÖRRA MANADEN. Omkring 180 skyttar deltog. Förste pristagare K. Sjögren (1). Andre pristagare Lagerberg (2). En kvinnlig skytt, fröken Anna Bielke (3).

Klické: Kem. A.-B. Ernst Silfverparre Söhm—Olg.

DEN NYE PROVISORN.

Berättelse för HVAR 8 DAG af GÖSTA HENNING.

Klockan slår sex.

Sex klara spröda toner från det gamla, präktigt snidade vägguret med Carl XI:s namnskiffer, som i öfver hundra år prydt det gamla apotekets ena kortvägg.

Gasen brinner med ett entonigt surrande ljud — dubbelt märkbart i den stillhet som råder härinne. Kunderna äro få i kväll. Det rägnar ute och om söndagen vill man helst vara frisk.

Ibland öppnas apoteksdörren helt försiktigt. För ett ögonblick blandar sig det blåhvita Auerljuset från hörnlyktan med apoteksrummets gula gassken. Hvar-enda piga i sta'n känner till det gamla apoteksuret, och urtaflan på stadens rådhus har inte varit upplyst på de sista tjugo åren. Det är så behändigt att titta in genom dörrspringan och se hvad klockan är slagen. Äldste eleven vet så väl hvad det är fråga om, men ibland glömmar man att stänga dörren efter sig, och då blir det fart i benen för att se efter hvem det kunde vara. De enda ljud som höras äro gasens surrande och fottrampet från gatan.

Tjänstgörande provisor är nykommen och samtalet med äldste eleven har aftynat under dagens lopp.

Det är en liten obetydlig ung man på tjugoåttå år, enkel och anspråkslös både till klädsel och utseende. Ett groft skuret ansikte med näsa à la Cyrano och ett par stripiga mustascher, som hänga vid munnens vinklar, men därtill ett par blå, ärliga ögon, som försona mycket af det andra.

Hans hem ligger långt uppe i Norrland, och det landet älskar han och dit längtar han, men omständigheterna ha fört honom hit ned till södra Sverige och nu är det ej lätt att komma dit upp igen.

Dagarne strax före hans hitkomst hade tjänstgöringen varit sträng för de andra på apoteket, ty personalen var ju ej fulltalig; då därför den nye provisor kom med kvällståget, hade han genast fått ta nattvakten.

De båda andra farmaceuterna längtade ut och upptagna på annat håll, ansåg man sig ej behöfva ta någon hänsyn till den nye kamraten, som såg så an-

språkslös ut i sin bruna ulster. Det var just inte något vänligt mottagande, och den lille "nye" såg nedstämd ut, då han efter den enkla supén skulle gå upp på sitt farmaceutrum.

Nu förbjöd visserligen en gammal tradition farmaceuter och elever att umgås, men på detta ställe hade under äldste elevens tid för honom gjorts undantag, ty man hade haft ungt gladt folk och inte sådana där gamla, skalliga exemplar, som nita sig fast vid en receptur i årtal. I tjänsten var man öfver- och underordnad, men vid glaset hände det ofta att Biblens ord besannades — att de ytterste skola varda de främste — ty äldste eleven var stark i dryckjom.

Den nye provisor hade därför knappt afslutat mönstringen af sitt lilla vindsrum med dess allt annat än stilenliga möblering, då en knackning på dörren kom honom att fara upp från den en meter långa hvilsoffan, som "gubben" vid något tillfälle låtit sätta upp på rummet till sina provisorers välbefinnande.

Det var bara äldste eleven, som frågade om han fick stiga på.

Jo, för tusan, det gick godt för sig.

Ja! det var nu kanske inte riktigt passande, men äldste eleven tyckte att lite sällskap väl inte gärna kunde skada första kvällen.

De andra hade haft affärer på annat håll och alla kunde ju inte vara ute på en gång. Om därför provisor ville hålla till godo, kunde ju han få bjuda på ett litet glas punsch, som han händelsevis hade hemma, så kunde man ju prata en stund. Lägga sig kunde man ju inte strax om det kom sjukbud. Någon riktig ro blef det nästan aldrig före tolf och provisor visste ju ännu inte hvar saker och ting hade sin plats.

Ja det hade han inte haft något emot, och så hade äldste eleven som en ål slunkit ut för trapporna och efter ett par minuters förlopp återkommit med en hel liter marinpunsch och ett par flaskor af Apotekarnes vischyvatten — grande grille.

Cigarrer fanns å ömse håll.

Så hade man slagit sig ned, den nye på gubbens patenthaislong och äldste eleven midt emot.

För att göra det ännu litet hemtrefligare hade den nye tagit på sig sin företrädares efterlämnade nattrock, i hvars fickor han funnit en hel del sönderrifna signaturer, sönderbrutna tändsticksaskar o. s. v.

Man lärde snart känna hvarandra — in vino veritas — och då vid ett-tiden äldste eleven tog godnatt af sin nye bror och på täspetsarne smög sig ut för trappan i sällskap med de nu tomma flaskorna, var han öfvertygad om, att den nye var en bra pojke. Punsch kunde han då tydligen dricka. Och däruppe på farmaceutrummet tänkte den nye på samma sätt, då han drog spjället och satte en tänd ljusbit i kaketugnsålet för att få cigarröken att dra ut.

Den natten drömde han om Norrlandspunsch och surströmming, men kl. åtta stod han vid recepturen på sin plats och gjorde "opinionskakor" med en färdighet som visade att han också här förstod sin sak.

Så hade de första dagarne gått.

* * *

I dag var det hans första innesöndag och så bra var det, ty ute hade man ju ändå inte kunnat vara. Nu satt han på den lilla trebeningen och läste Ådalens poesi, sedan samtalsämnen så småningom tagit slut. På äldste elevens plats låg Blomstrands oorganiska kemi och lyste med sitt röda klotband — det såg hyggligt ut, men i öfversta recepturlådan låg som tilltugg Zolas "Bättre slödder" från lämbiblioteket en trappa upp.

Klockan hade nyss slagit sex. Apoteksdörren slogs upp med en fart, som visade att det var stor brådska. Den nye slog igen sin bok och äldste eleven gick fram till disken. Den inkomne var en söndagsklädd arbetare, som lämnade fram sitt recept. Man hade troligen dröjt i det längsta att anlita läkare, ty nu stod det *cito* på receptet.

— Det är väl bäst att ni sitter ner så länge. Ni har kanske långt att gå.

Provisorn fick receptet. Det var en kamferemulsion. Det hade varit sådana recept förr på dagen och nu erinrade han sig att han glömt att lägga kamfer i den emulsion, som kom till sjukhuset. Oafsedt att det kunde gälla lif eller död, kunde det bli en oberäknlig affär, om man t. ex. kom sig för att undersöka medicinen. Hade det varit en privatperson, som nu här, men till sjukhuset — och nu var det redan så många timmar sedan — minst ett par gånger måste den sjuke fått in af den värdelösa medicinen.

Telefonera och på så sätt skrika ut saken var omöjligt för apotekets skull. Kunde han bara lita på äldste eleven. Det enda som återstod var att skicka denne till sjukhuset för att få kamfern i emulsionen.

Han kände ju alla och först och främst den gamle sjukvårdaren.

Samvetet förbjöd honom att tuga ihjäl saken. Om och om igen kom den tanken för honom, att det ju ändå kunde gälla ett människolif. Han såg upp från arbetet på mannen, som oroligt vred sig på soffan. Där hemma hos honom fanns det nog också en som längtade efter och hyste förtroende till medicinen som skulle ge lifvet. Men skyndsamt var af nöden.

Så fort receptet var expedieradt meddelade han sig med äldste eleven. Kamfern var redan uppvägd och låg i sin lilla hvita kapsel.

— Nå det skall jag nog klarera. Skulle gubben händelsevis komma ner och fråga efter mig, så säg att jag bara är ute, och om det är något du inte har reda på, så låt dem vänta. Jag skall vara tillbaka så fort som möjligt.

Och så bar det i väg så fort benen förmådde hära honom. Förbi poliskonstapeln, som fattat posto vid gaslyktan, hvars sken föll på den blanka vaxdukkappan; öfver Stortorget, förbi den gamle kungen-grundläggaren, som står i brons på sin stenpelare, ner

genom nya planteringen, där sommartid kärlek och slagsmål idkas sida vid sida. Ännu några få minuter fågelvägen genom mörka smågator och prång, äntligen, där låg det gamla militärsjukhuset med sina tjocka granitväggar, mot hvilka det ännu isfria hafvet bröt sig.

Postens gevärspipa glimrade i lyktskenet.

— Halt! Hvem där?

— Sjukbud!

Så var han inne i den mörka trädgården, där de nakna svarta lindarne sträckte sina grenar mot den dystra kvällshimlen.

Äldste eleven höll på att stupa öfver en trädgren, men kom upp igen.

Andedräkten var kort, men nu måste han likväl vara lugn, det fick ej se allt för galet ut, och i nästa ögonblick knackade han på dörren till sjukvårdarens bostad. — — —

Aftonronden hade nyss gått och gubben Nilsson, eller som han också af många kallades "Doktor Nilsson", hade nyss kommit upp till sitt. Han var öfver sextio år och såg ganska fin ut med sitt slättkammade grå hår och sina fina polisonger, hvilka han tydligen ägnade en öm omsorg. Jämte sin sjukvårdssyssla, som han nu skött i öfver fyrtio år, fuskade han också inte så lite i sina herrars yrke, och det var inte så få, som gingo förbi den gamle regementsläkarens dörr för att söka bot hos "Doktor Nilsson". Många trodde helt enkelt att han var läkare.

Anmärkningar hade flera gånger förekommit, men den gamle jovialiske regementsläkaren slog alltid bort dem med ett: — Hvad gör det? Mig gör det ingenting, men ingriper det i er praktik så . . .

Därmed hade saken afgjorts för det tillfället. En praktisk karl var han emellertid och med äldste eleven höll han sig särdeles väl, ty denne var ej så noga med en burk diacholynsalva eller lite plåster till "doktors" enskilda praktik.

Under årens lopp hade han nog varit med om ett och annat och inte kunde man spåra ett drag af förvåning i hans gamla färade ansikte, då han så där utan vidare fick visit af äldste eleven på söndagskvällen.

Emellan tvänne sådana pampar som äldste eleven och Nilsson behöfdes inga preludier och inte fanns det tid till dylika. Anledningen till visiten var därför genast klar.

Nilsson erinrade sig genast den där emulsionen, som sjukbudet hade afhämtat på förmiddagen, och när äldste eleven vid slutet af sitt anförande räckte fram kamferpulvret för att be Nilsson rifva ut det i emulsionen, knep han blott ihop sin tandlösa mun, blinkade vänligt med ögonen med ett: — Han dog i dag på förmiddagen, och då äldste eleven förskräckt ryggade tillbaka, tillade han i samma lugna ton: — Men han hade dött i alla fall.

— Och jag kan lugna honom med det?

— Ja, det kan apotekarn sätta sig på. Det där kamferpulvret hade inte hjälpt honom.

För honom, den gamle sjukvårdaren, ägde ett människolif inte så stort värde. — Den äldste tryckte hans hand till åsked.

Det kändes lättare se'n han fått veta, att det där numret vid flottans värfvade stam gått in i evigheten utan den nyes förvällande. Ty i ett sådant fall som detta måste man lita på en sådan auktoritet som doktor Nilsson.

Det faller af sig själf att mellan tvänne sådana pampar som äldste eleven och doktor Nilsson allt detta blef en hemlighet. — — — — —

Fram och tillbaka mellan recepturen och väggen vandrade den nye. Han hade ett egendomligt sätt att gå, han sköt nämligen fram den högra axeln alldeles som han velat knuffa sig fram i en folkträngsel. Underarmarne bar han uppvikta mot bröstet och hän-

derna slappt nedhängande alldeles som när en hund sitter för socker.

— Det var då också en permanent otur han haft hela sitt lif. Nu sist hade han kommit från en liten landsortsstad på femton hundra innevånare, där han i tre hela år tjänstgjort som enda biträde hos en gammal fattig, men adlig apotekare. Gång på gång hade han tänkt resa, men det fanns en dragningskraft där som han ej kunnat emotstå. Apotekaren hade en dotter, så gudomligt vacker, att man förvånade sig öfver att en sådan blomma vuxit upp i detta lilla samhälle utan allt för mycket af sol och glädje. Henne älskade han. Hur han dagligen längtat efter de tre enkla måltiderna, då han fick sitta vid samma bord som hon. Och de små balerna som man ställde till ett par gånger om året och kaffejuntorna på stadens enda konditori.

Ty med hade han varit öfver allt, då det alltid var ondt om kavaljerer. Men han visste att man i smyg skrottade åt hans obetydliga figur och komiska gester. Men han gjorde sig inte löjlig genom att för någon yppa sin hopplösa kärlek. Det var först långt efteråt som det en kväll kom fram, då han satt vid glaset tillsammans med äldste eleven. Då kommo tårarne honom i ögonen, ty då han blef rörd, grät han och han blef lätt "rörd".

Ändtligen hade han förmått sig att resa, uppriktigt saknad, ty man hade till sist lärt sig att hålla af honom. Det enda minne han då medförde, utom sin hopplösa kärlek, var en fotografi af en bildskön, ung flicka. — Så hade han råkat ut för en stygg sjukdom som i veckotal höll honom vid sängen. Som efterbehandling hade han blifvit ordinerad en sex veckors badsejour, och där ströko de få slantar åt, som han sparat under de tre åren; och nu här möttes han genast af otur.

Fram och tillbaka mellan recepturen och väggen. Ännu hade knappt mer än tio minuter förflutit, och likväl föreföll det honom som en hel liten evighet. Gång på gång såg han på det gamla vägguret där tvänne förgyllda lejon uppbyro en kungl. krona öfver Carl XI:s namnskiffer, men visarne rörde sig inte fortare än på de sista hundra åren. Han damtorkade sin plats vid recepturen, gned bort några bläckfläckar, som kommit på vågen och rullade in bindgarnsnystat. Några oblater, som fallit ur, plockade han upp och lade tillbaka till deras plats. Linjalen, saxen och

pännskaffet lades lika ordentligt på sina platser — men så hade också fem minuter gått åt.

Nu tog det i apoteksdörren. Det var en liten parfvel, som skulle ha för fem öre hårolja, någon skulle göra sig fin på söndagskvällen. Aldrig har väl för fem öre hårolja blifvit noggrannare uppvägd, aldrig en flaska omsorgsfullare tränsad och aldrig en signatur finare präntad.

— Det fanns tryckta, men det tog längre tid att skriva — men så hade också tre minuter gått, och nu hördes äldste eleven i gången.

— Nå hur gick det? Råkade du gubben? Lefver han? — Frågorna som bränt honom de sista tjugo minuterna kommo stötvis fram.

— Nej det gör han inte precis men, — —

— Hvad säger du? Är han död? Kors i Jesu namn, bröt han ut half i grät.

Men då gick ett ljus upp för äldste eleven. Den nye var helt säkert utan skuld och hvad gjorde det nu om ett nummer vid flottans värfvade stam dött några timmar för eller senare.

— Ja han dog, men innan budet ännu hunnit fram med medicinen.

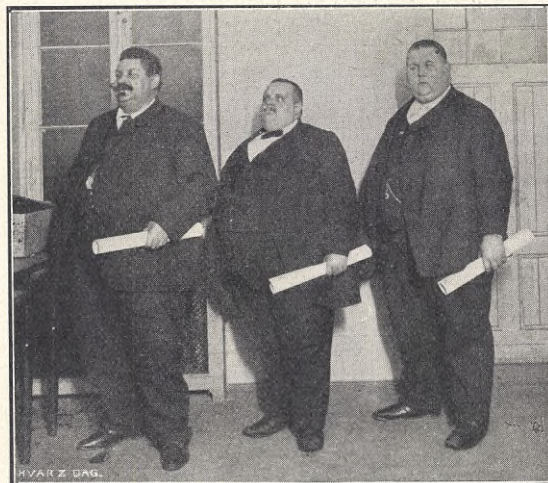
Den nye tackade inte precis Gud, men det var nog ändå till honom den suck flög, som lättade hans bröst. Han räckte fram sin groiva flitiga hand och tackade äldste eleven alldeles som om det varit dennes skuld, att den värfvade gått in i evigheten utan ett par centigram kamfer.

Men äldste eleven kände sig törstig efter den häftiga språngmarschen, sökte upp nyckeln till källaren och gick ut och tömde en half flaska Rüdesheimer — en tämligen usel ärgång som gubben kommit öfver för röfvarepris.

»PÅ LÄNGDEN OCH BREDDEN».

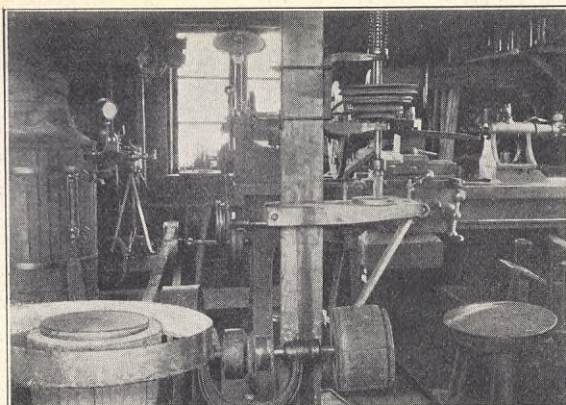

DEN RYSKE JÄTTEN MACHNOFF (9 fot och 8 tum) OCH HANS LILLA VÄNINNA CHIQUITA (25 år; 28 tum), hvilka f. n. uppträda i London.

DE TRE PRISTAGARNE I EN NYLIGEN I BERLIN HÄLEN TÄFLAN I OMFÄNGSRIKEDOM. Första pristagaren uppvisade en midja af 167 cm. De båda andra kunde icke skryta med mer än resp. 161 och 159 cm.

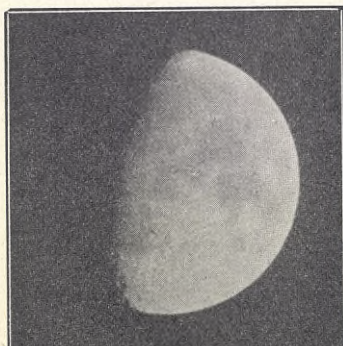
EN MEKANISK BEGÅFNING.

Efter fotografi.

VERKSTAD för slipning af linser m. m., försedd med elektriskt ljus.

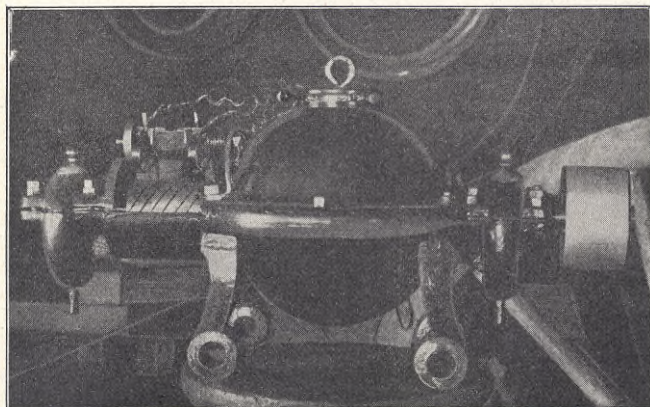
Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

DIREKTA FOTOGRAFIER AF MÅNEN tagna af L. A. Persson medelst en tub af egen tillverkning. Det öfre den 15 jan. och det nedre den 22 jan. 1905.

Upe i Elfdalen bor en ung man L. A. Persson, ur arbetarklassen, i besittning af genom ihärdigt självstudium förvärfvade, mångsidiga kunskaper i mekanik och en högt uppdrifven händighet. Han har sålunda i en gammal smedja inrättat en verkstad med ångmaskin, dynamo för elektrisk belysning o. s. v. Så godt som alligenom äro maskiner o. d. tillverkade af honom själf. Detsamma gäller också om en ganska kraftig astronomisk tub, hvars af Jenaglas

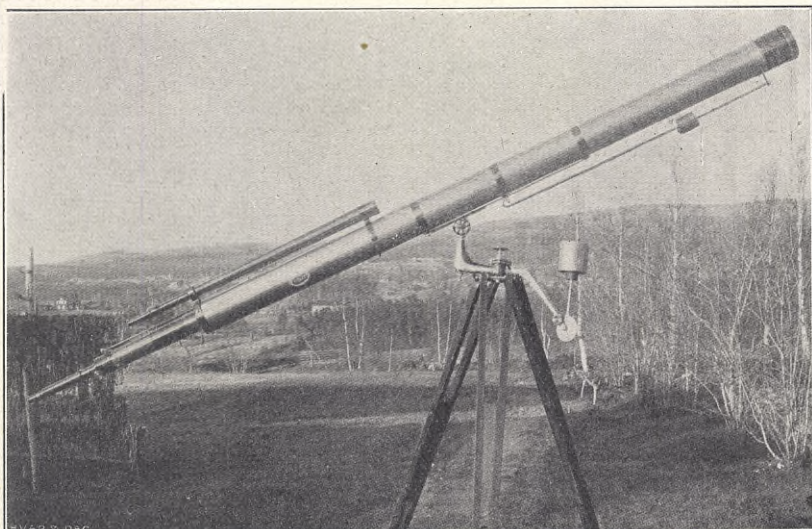

Efter fotografi.

DYNAMOMASKIN tillverkad af L. A. Persson. Maskinen är om 60 volt och lämnar ljus till 5 å 10 lampor. Borstarna sitta på samma sida som axeln.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

gjorda lins han t. o. m. själf slipat. Kunde våra bilder här leda till att intresserade satte en ung begåfning i stånd att göra det mesta af sina tydligen sällsynt rika möjligheter, skulle det vara oss en dubbel tillfredsställelse att ha meddelat dem.

ASTRONOMISK TUB tillverkad af L. A. Persson. Tubens förstoring är $141^{10}/_{19}$ lineär längd öfver $2\frac{1}{2}$ met. Objektivets brännvidd 2696 mm., diam. 125 mm. Tuben är inrättad att balansera i alla riktningar.

Samtliga fotografier tagna med en kamera helt och hållet tillverkad af den unge mekanikern.

PRINS GUSTAF ADOLFS FÖRLOFNING.

Foto. Roliger, Malmö.

Klisché: Bengt Silfverparre.

GUSTAF ADOLF.
Sveriges och Norges arfurste. Hertig af Skåne.

Tillkännagifvandet af den i dagarna i Kairo ingångna förlofningen mellan kronprinsens äldste son och en engelsk prinsessa, har från alla håll hälsats med den hjärtligaste tillfredsställelse.

Den unga furstinna, hvilken alltså i en framtid skall blifva Sverige-Norges drottning, är dotter till hertigen af Connaught, kung Edwards äldste broder, hvadan vårt konungahus nu kommer i närmaste frändskap med det engelska.

Efter porträtt.

Klisché: Bengt Silfverparre.

MARGARETA AF CONNAUGHT.
Prinsessa af Storbrittanien och Irland.

KONUNGEN Å SALTSJÖBADEN.

HVAR 8 DAGS fotograf i Sklm.

Klisché: Bengt Silfverparre.

Prins Carl fyllde den 27 febr. 44 år och besökte då, jämte Prinsessan Ingeborg, Konungen å Saltsjöbaden. Under pågående strömmingsfiske å isen ute på Baggensjärden togs vår fotografi med nädigt tillstånd.

Längst till vänster å bilden står Konungen, vid sidan Prins Carl, ett stycke därifrån Prinsessan Ingeborg, samtalande med Konungens adjutant, öfverstelöjtn. frih. Fock (1). Till höger förste hofmarskalken greve A. von Rosen (2) och öfverhofjägmäst. V. Ankarcrona (3).

RYSSLAND JUST NU.

FRÅN HVAR 8 DAGS UTSÄNDE KORRESPONDENT.

IV.

EN INTERVJU MED TOLSTOJ.

Staden Tula ligger vid floden Upa, heter det visst i skolboken, och den är bekant för de dosor, som där tillverkas ("Tuladosor"). Dessa må nu lämnas åt sitt värde, men säkert är, att Tula är typen för en ledsam och intetsägande rysk landsortsstad. Breda gator och låga hus, haltande spårvagnar, elektriskt ljus som stråkar, hotell som äro orientaliskt primitiva. Det ståtår, visserligen, liksom Moskva, med sitt Kreml, men detta erbjuder inte något större intresse för andra än ryska arkeologer: en gammal mur med ett par brokigt utsirade kyrkor därintnanför. Och så finns där en stor statens vapenfabrik, som vanliga människor inte få bese, om de också ville.

Om detta är det stora Tula, säger den tänkande iakttagaren för sig själf, hur skall det då inte vara i det lilla Kaluga? Och han erinrar sig, att det var där, midt inne i det oändliga Ryssland, som Armfelt tillbragte flera långa och dystra år af sitt lif. Hvilken ödets barbariska ironi . . . gustavianen och hofmannen förvisad till den sarmatiska bondbygden, utan annat sällskap än druckna musiker och mässande poper.

Man skulle aldrig öppna sina kappsäckar, utan genast lämna Tula, om inte alldeles i närheten, bara halfannan mil därifrån, låge en märklig och omtalt ort, som är väl värd ett besök. Det är Jasnaja Poljana, Tolstojs stora bordgård, mästarens eremitage, som han nästan aldrig lämnar.

Man kan visserligen komma dit med järnväg, men jag föredrar en slädtur i det kalla och vackra vintervädret. Posthästarna trafva sömnigt ut på den oändliga slätten, där den snöhöljda vägen endast utmärkes af telegrafstolparnas långa linjer. Man möter rader af primitiva foror lastade med timmer, med körsven vanligen bara i den första och den sista, liggande sorglöst på rygg i släden och sjungande på någon visstump. Här och där ser man några gråa bondbyar eller ett lågt tegelhus med skylten "Kronans brännvinsförsäljning". Dit vandra många kopparlantar, veckans besparingar, som lagts undan för inköp af en liten förseglad flaska med den värmande drycken. Plötsligt häjdas släden af en fallbom, där man måste erlægga vägpängar, alldeles som i den gamla goda tiden. Småningom blir det mera kupe-radt, och man ser björkskog och barrträd, med oändliga skaror af kråkor och kajor. Man väntar bara på att få se en varg titta fram ur skogsbrynet.

Släden tar in på en sidoväg, och om en stund syns på en mjuk sluttning, liggande fritt åt alla sidor, en stor plantering, en lång allé.

— Där ligger det, Jasnaja Poljana, säger skjutsbonden.

Man åker in genom en förfallen port och mellan rader af snötyngda träd. Ett lågt hvitt hus i två våningar, med en lång balkong och ett par stora fönster. Inte alls något slott, en vanlig mindre rysk herrgård.

Utan att någon syns till, kommer man in i byggningen och väntar några ögonblick i förstugan. Då skymtar en person i dörren till ett inre rum.

— Jag söker greve Lev Nikolajevitj.

— Han är för tillfället upptagen, jag är också främmande här och väntar på att få tala med honom.

Det är en ung man, klädd helt enkelt, bortåt tjugo år, med typiskt ryskt utseende. En bristfällig presentation; och han börjar genast tala, med en öpenhjärtighet, som skulle förvåna hos hvarje annan än en ryss.

— Ja, jag har också kommit hit för att träffa honom. Ser ni, jag är långt bort ifrån, har plats i en affär i Petersburg, men på lediga stunder skrifver jag en smula, jag har skrifvit en dikt till honom också.

Nu vill jag tala med honom i tre viktiga frågor, som intressera mig.

Han flyttar sig närmare och hans röst blir ifrigare.

— För det första vill jag veta, hvad han tänker om de heliga relikerna och deras förmåga att bota sjuka. Jag vet nog, att han inte tror på den saken, men för min del har jag sett märkvärdiga händelser . . . nå . . . för det andra vill jag höra hvad han säger om det som jag har skrifvit; har ni tålmod att själf lyssna en stund, så skall jag läsa upp dikten till honom.

Han drar fram ett gult papper ur sin ficka och börjar läsa. Det är religiöst, med reminiscens från bibel och uppbyggelseböcker, exalteradt, osmakligt, och ändå rörande i sin hjälplösa patos.

— Hvad tycker ni, har jag litet talang i alla fall? Åh, jag har skrifvit mycket mera, om ni vill höra.

Men i detsamma öppnas dörren, och Tolstoj kommer in. Jag känner genast igen honom från de många bilderna, patriarkskägget kring det aftårda ansiktet, dräkten med blusen och skärpet. Men hans hastiga gång och nervösa sätt frapperar mig.

— Ni vill tala med mig, hvar och en för sig kan jag förstå, efter ni inte är bekanta. Får jag då be er, min herre, att vänta en liten stund.

Tolstoj visar mig in till ett inre rum och lämnar mig ensam. Det är enkelt, som allting på Jasnaja Poljana, och utan spår af pedantisk ordning. För tillfället är husläkaren inkvarterad där; fönstret är belamradt med medicinflaskor och på bordet ligger en uppslagen tjock tysk lunta, Über die inneren Krankheiten. En väldig hög med bref från alla världens ändar, broschyrer om vegetarianismen, ett uppslaget häfte af "Review of reviews" med en uppsats om Tolstoj och Rjepins bekanta porträtt.

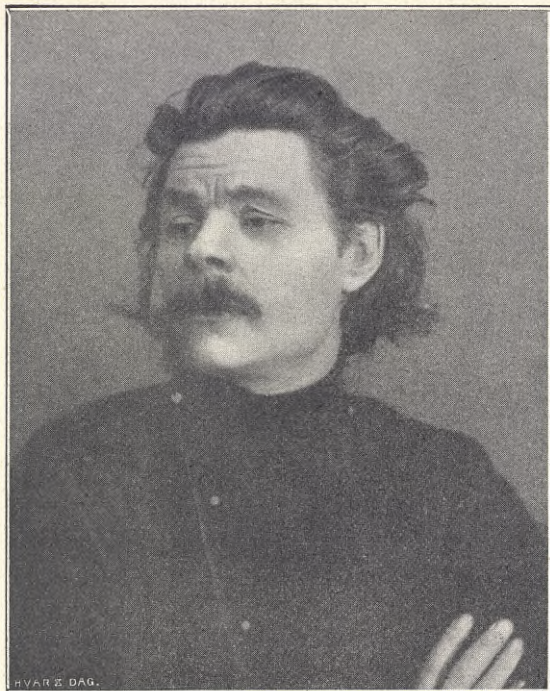
Den unge ryssen tycks ha många ting att bikta, men till sist kommer Lev Nikolajevitj in och ställer

LEO TOLSTOJ.

Kliché: Bengt Stålvarens.

Efter senaste porträtt och, enligt vår korrespondents utsago, mycket likt.

MAXIM GORKIJ.

Kliché: Bengt Sjöveersparre.

sig med stor älskvardhet till min disposition. Hans röst är mjuk och behaglig.

— Så, ni är svensk, jag har alltid intresserat mig för Sverige, och ni kanske har er bekant, att en af mina söner är gift med en svenska; han är bosatt i Petersburg för närvarande. Men vet ni, hvad jag sett med sorg, det är att man nu också i ert land börjat alltmer konsumera sin energi på krigiska rustningar. Det är den galna patriotismens fel och regeringarnas, som upphetsar folken mot hvarandra.

— Men de små folken kan ju inte börja med af-rustningen, om en sådan nu vore möjlig; det hör de stora till att ta initiativet. Och man anser inte hos oss sin nationella existens säker mot grannarnes, äfven den östra grannens, utvidgningstendenser.

— Man skall göra hvad man anser rätt utan att bekymra sig om följderna. Och för öfrigt vill jag säga er, att jag aldrig kan minnas mig ha hört någon ryss använda hotfulla uttryck mot Sverige och det är helt naturligt, ty vi ha nog med att sköta oss själfva.

— Hvad tänker ni öfver hufvud om de små folken, deras villkor och roll i världen?

— Jag har framför allt djup medkänsla med alla dessa fåtaliga och undertryckta nationaliteter, polacker, finnar, armenier och andra, deras sak är rättvis och deras öde har alltid smärtat mig.

Detta Tolstoj's uttalande frapperade mig något, ty jag tyckte mig minnas, att han förut talat mycket omildt om de små folkens patriotism och hänvisat dem till kosmopolitismens evangelium.

— Och Japans nyaste utveckling, anser ni inte den ha en oerhörd världshistorisk betydelse?

— Helt säkert, helt säkert, det har jag mycket tänkt på!

— Och är det inte märkligt att se, hur individen där låter sina egna intressen gå helt upp i statens?

— Inte det, säger Tolstoj litet häftigt, det egen-domliga och på sitt sätt storartade är att bevittna en krigarmonarkis plötsliga uppväxt, för hur lång tid vet ingen, alldeles som fordom Alexander den stores, eller Gustaf Adolfs, eller Fredrik den andres stater. Jag

har för öfrigt under krigets lopp mottagit bref från japanska socialister, och jag har också svarat på dem. Vi äro alldeles ense om, att hade inte de onyttiga och skadliga regeringarna funnits, så skulle japaner och ryssar nu lefva som bröder.

— Har ni ägnat någon tid åt studier af den japanska kulturen?

— Man har skickat mig i öfversättning en gammal japansk filosof, i hvilkens skrifter man tyckte sig upptäcka likheter med mina åsikter. Jag har glömt bort hans namn, men hans visdom var ganska tunn, och vi tänka lika bara i obetydliga ting. Han prisar landtlifvet framför lifvet i städerna. Öfver hufvud tror jag inte, att Japans litteratur har mycket att skänka oss.

— Kineserna ha kanske åstadkommit originellare och märkligare saker.

— Ja, Kina är ett underbart land, säger Tolstoj och får något af entusiasm i rösten. Af kineserna ha vi mycket att lära, oändligt mycket att lära! Hvarför sysselsätter man sig inte mer med Kinas språk och litteratur, jag är säker på att det väl skulle löna mödan. Det stora och fredliga Kina är ett härligt och underbart land. — Vårt samtal gled småningom öfver till närmare liggande områden, och jag sökte få höra Tolstoj's åsikter om den nyaste ryska litteraturen.

— Maxim Gorkij har på sista tiden ånyo låtit mycket tala om sig — hvad säger ni om hans författarskap?

— Jag kan inte säga, att jag beundrar honom till samma grad, som det är allmänt på modet. Naturligtvis saknar han inte talang, men han har inte bildat sig någon fast lifsåskådning, som man ändå gärna vill finna hos en skribent, ingen norm efter hvilken han bedömer företeelserna.

— Och hvem af Rysslands yngre skriftställare sätter ni då högst? Meresjkovskij?

— Det är en talent, en artist, men för öfrigt...

— Eller Andrejev?

— Åh, nej! Tjechov var den bästa...

— Man spelar hans pjäser afton efter afton i Moskva...

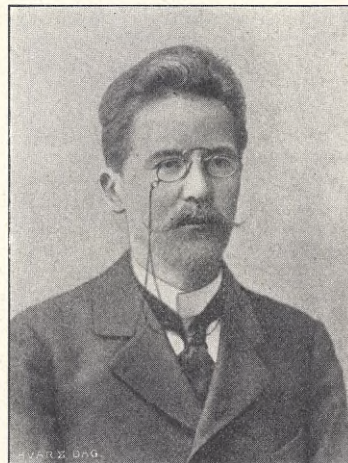
— Som dramatiker är han obetydlig, bara till förströelse. Bland hans noveller finns det däremot många, som stå mycket högt. Men vill ni höra min innersta mening?

Tolstoj strök sig öfver pannan och log ett vemo-digt leende.

— Det förefaller mig ändå, som vore alla dessa moderna till sist så små i jämförelse med de klassiska. Jag måste lägga band på mig för att inte förlora intresset för dem, när jag tänker på de gamla mästarna Shakspere, Göthe, Schopenhauer.

— Ni beundrar alltså den store pessimisten?

— Det var en verkligt stor ande. "Die Welt als Wille und Vorstellung" — hvilken gripande och märklig bok! Om nu också vissa af hans vetenskapliga slutsatser äro förfelade — än sen!

Kliché: Bengt Sjöveersparre.

A. B. TJECHOV.

den af Tolstoj beundrade författaren.

EN GRUPPBILD AF NÅGRA INOM RYSSLANDS LITTERÄRA VÄRLD MERA KÄNDA FÖRFATTARE: L. Andrejeff (1), Sjal-japin (2), Bunin (3), Naidenoff (4), Telesjeff (5), Tjirikoff (6), Skitalets (7), Patnitskij (8), M. Gorkij (9).

Kliché: Kom. A.-B. Stengt Silfversparre Stilm—Gbg

— Känner ni möjligen också till den sista tyska filosofen — författaren till "Geschlecht und Charakter"?

— Jag har fått se den boken helt nyligen. Det skall alltså vara en märklig filosof, fortsatte Tolstoj litet misstroget.

— Märklig enligt mångas förmenande, i hvarje fall på modet.

— Jag tror att jag föredrar de gamla, sade Tolstoj ånyo. Jag håller just på att ge ut en samling tankar och aforismer ur stora skriftställares arbeten och filosofernas verk. Jag har inte mycket plats för de nymodiga där.

— Och känner ni något till vår svenska litteratur? Ni vet kanske, att Strindberg är vårt största namn.

— Jag har inte läst honom, utan känner bara så där i allmänhet hans åsikter. Är det inte en halft förryckt människa, ännu värre än Ibsen?

Jag hade gärna velat säga "Anna Kareninas" mästare, att författaren till "Utopier i verkligheten" erbjuder många likheter till åsikter och sträfvan med honom själf. Men jag kunde ju inte helt tvärt döma också Tolstoj från förståndet. Vårt samtal kom in på neutralare marker.

— Er landsman Pavlov i Petersburg har fått Nobelpriset, och det är ju en triumf för vivisektionen. Hur ställer ni er till den frågan? Hos oss finns det många som bekämpar den, företrädesvis bland kvinnorna.

— De göra alldeles riktigt, svarade Tolstoj. Man har inte rätt att tillfoga djuren plågor. Det onda som medföljer vivisektionen är alltså påtagligt och oföränderligt, medan dess nytta, nya medicinska upptäckter, alltid är något ovisst. Och hvilken framgång har vegetarianismen i ert land?

— Den har anhängare bland teosoferna.

Tolstoj gjorde en afvärande rörelse med handen.

— Det är skada, afbröt han, att inte vegetaria-nismen breder ut sig bland alla folklayer och i alla land. Helt nyligen har en engelsk läkare gett ut en bok, där han bevisar köttätandets skadlighet.

Tolstojs röst vardt ånyo mycket ifrig, och han skulle just börja argumentera för sin underliga älsk-lingsidé, då hans läkare åter kom in i rummet. Han tycktes ha viktiga ärenden att tala i med grefven, och jag fann skäl att bryta upp. Tolstoj följde mig ut och bjöd mig stiga upp i öfre våningen och fru-kostera, innan jag gaf mig i väg till Tula. Och i sällskap med ett par af grefvens döttrar blef jag ser-verad den frugala kost, som består i denna stora bondgård, Tolstojs Jasnaja Poljana. Tre byster i mat-salen, verk af Rjepin, Trubetskoj och Gné, afbildade den store skriftställarens apostoliskt stränga ansikte.

— Lev Nikolajevitj ville inte gärna tala om de inre förhållandena i Ryssland, sade jag till en af hans döttrar, han hänvisade till en skrift som han snart skall offentliggöra.

— Det har nyligen varit en engelsman här och talat med honom om de sakerna. Det trötta honom att upprepa sina åsikter till flera.

Och man känner dem ju sedan gammalt. Man vet, hur Tolstoj misstror alla politiska sträfvan, som gå ut på samhällsordningens bevarande. Han hånar liberalernas "folkliga" program, och han finner ingenstädes folkets verkliga behof och önskingar be-aktade. Mindre än någon annan vill han gå med på

STORFURSTINNAN ELISABETH AF HESSEN.

Den dödade storfurst Sergei's gemål.

ihjäl. Men tror inte ni, att jag har litet talang i alla fall? Bara man ville släppa mig fram.

— Och fick ni någon klarhet i frågan om relikererna?

— Han ville inte tro mig. Han bad mig läsa sina skrifter. Och här skall ni få se.

Han tog fram ur fickan ett litet hektograferadt häfte, undertecknadt af Tolstoj och dateradt Jasnaja Poljana 1904. Det var en sorts Tolstoj's katekes, behandlade de sedliga och religiösa grundfrågorna i sammanträngd form.

— Det här får icke tryckas. För det här häftets skull blef han utesluten ur kyrkans gemenskap. Han försöker i alla fall att sprida det, och jag tror, att han lyckas.

att flytta brickor, och han skulle helst vilja slå spelet öfverända med ens. Det var hvad han hade låtit mig veta.

När jag kom ut på gården, stod den poetiske ynglingen från Petersburg och väntade på mig. Jag förstod genast, att han ville ha plats i min vagn.

— Ser ni, jag har gått långa bitar af vägen från Petersburg och hit, säger han, medan vi åka ut från Jasnaja Poljana, det är skönt att sitta och hvila en stund.

— Nå, hvad sade Lev Nikolajevitj om det ni skrivit?

— Han sade ingenting bestämdt, men han hörde mycket noga på. Han tyckte jag kunde fortsätta att författa på mina fristunder, men också bara då, annars kunde jag komma att svälta

STORFURST PAUL, som på grund af sitt giftermål med en »icke jämbördig» hittills varit förvisad från ryska hofvet och lefvat i Paris, men efter storfurst Sergei's död telegrafiskt återkallats och rehabiliterats.

— Och hvad talade ni om för råsten?

— Åh, vi talade om mycket. Men inte må ni tro, att han lyckades öfvertyga mig i alla frågor.

Den underlige ynglingen talade i hemlighetsfull ton, som sutte han själf inne med sanningen i många kvistiga frågor, och medan släden dansade fram öfver slätten och Tulas kyrktorn började glänsa öfver horisonten, biktade han för mig sitt lifs tvivel och sina intimaste hemligheter, öppenhjärtligt som ryssen brukar och nästan oblygt ibland. Och som en biktfader ägnar och anstår, hörde jag på honom med den obegränsade medkänsla och det djupa öfverseende, som man känner inför naturbarnets naiva försyndelser och rörande förhoppningar.

Oleg.

RÖDA TORGET I MOSKVA.

Efter fotografi.

I bakgrunden Vasilij Blasjenjui's katedral; t. h. (å bilden) Kreml med Spaskija Vorota (Frälsaregspporten), längre tillbaka i Kreml (osynl. å foton), men t. h. i förgrunden ligger Senatsplatsen, där storfurst Sergei mördades.

Åskild: Kem. A.-D. Benigt Slufersparre Stäm.—Og.

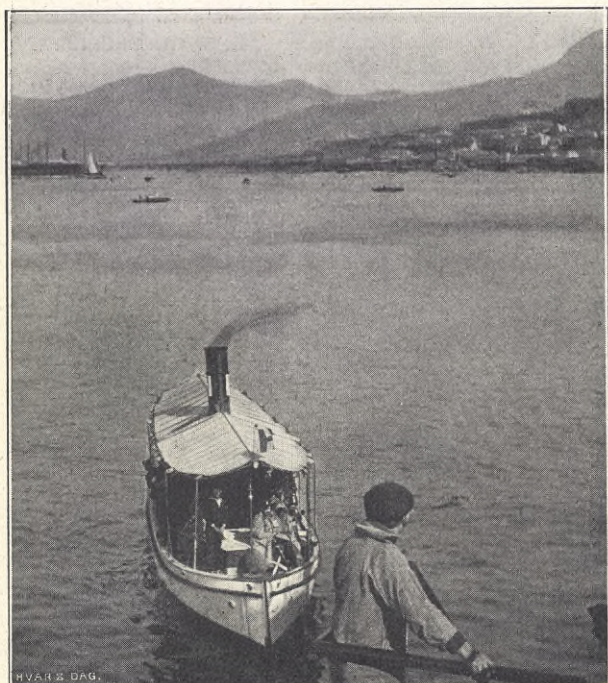
GENERAL STÖSSELS HEMFÄRD.

ETT UNIKT FOTOGRAFI AF GENERAL STÖSSEL, hvilken nu ombord å den franska ångaren »L'Australien» återvändt hem. Fotografien tagen i hans kasse matt i Port Arthur. Detta, jämte fru Stössels fotografi erhöil en fransk journalist i Port Said ombord å »L'Australien» af de ryktbara resenärerna själfva.

FRU STÖSSEL.

GENERAL STÖSSEL (X) LÄMNAR NAGASAKI, FÖR ATT GÅ OMBORD Å ÅNGAREN »L'AUSTRALIEN».

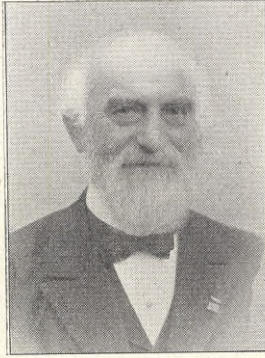

GENERAL STÖSSEL (X) LÄMNAR »L'AUSTRALIEN» I PORT SAID.

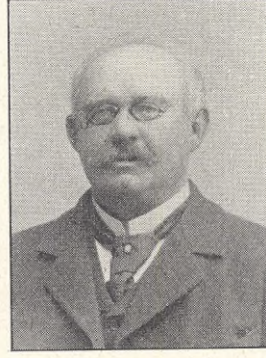
C. J. KINBERG.

75 år fyllde den 19 februari förr kronolänsmannen Carl Johan Kinberg. Studentexamen 38, kameral-examen 44, ordinarie länsman i Rönnebergs härad (Malmöhus län) 46, afsked med pension 90.

V. J. H. FISCHER.

En af den stora svenska goodtemplarrörelsens främste i vårt land, boktr. Victor Justus Hillarius Fischer i Göteborg, fyllde den 21 februari 70 år. Stiftare af den första logen — No: 1 Klippan —, har en mångfald upptrag inom orden visat det stora förtroende F. åtnjuter bland nykterhetens vänner.

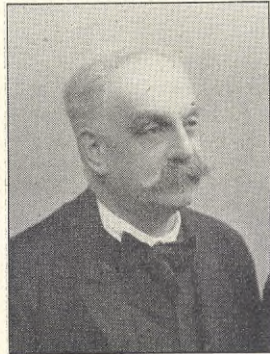
T. WESTRIN.

65 år fyllde den 20 februari hofrättsrådet Theodor Westrin i Stockholm. Studentexamen 58, hofrätts-ex. 63, v. häradshöfding 68, fiskal i Svea hofr. 76, assessor därstädes 80, hofrättsråd 90, ledamot i direktionen för civilstatens pens.-inr. sedan 92, sekr. i k. teatr. pens.-inr. 74, v. ordf. i dir. f. hofkap. pens.-inr. sedan 75.

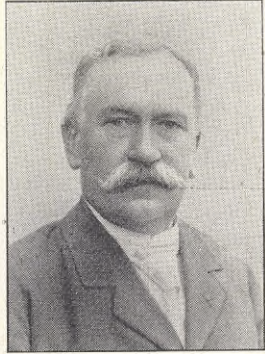
A. F. WESTERLUND.

Den 9 febr. fyllde kyrkoherden Axel Fredrik Westerlund 60 år. F. i Arvidsjaur, stud.-ex. 67, folkskol-lär.-ex. 72, prästvigd samma år, kapellpred. och folkskollärare i Örträsk 75, kyrkoh. därst. sedan 88.

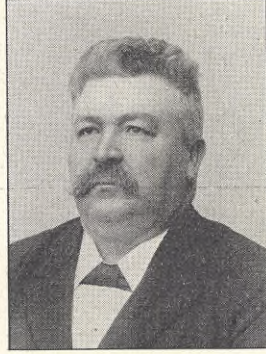
O. MAGNUS.

F. grosshandl. i Göteborg Otto Magnus fyllde den 1 mars 70 år. På sin tid kommunalt anlitad. — Af alla dem hvilka i rikets andra stad ömma för behöfvande, torde ingen med hjärta och hand utöfva en så omfattande, storlagen och ingående välgörenhet som han.

CARL LENNMALM.

Grossh. Carl Lennmalm i Malmköping fyllde den 25 febr. 60 år. Styrelseled. i Sveriges Allm. Handelsförening, landtingsman. mång-årig ordf. i Malmköpings kommunalfullmäktige, v. ordf. i styrelsen för mellersta Södermanlands järnväg m. m.

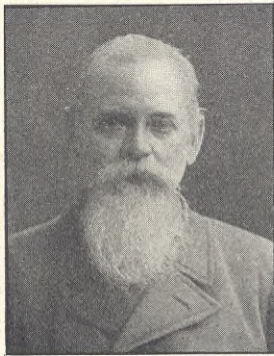
N. JÖNSSON.

En af Sydhallands mera betydande landbrukare, Nils Jönsson i Melby, fyllde den 19 februari 50 år. Mångårig ordförande i kommunalnämnd och stämman. Verksam för folkbildningens spridande. Tid. ledamot af hushållningsällskapet förvaltningsutskott.

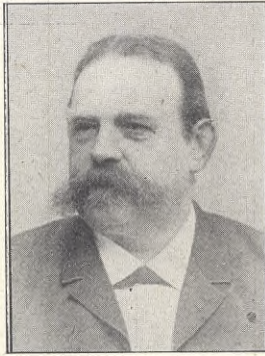
H. E. TIGERSCHIÖLD.

45 år fyllde den 25 febr. skalden-skriftställaren Hugo Edvard Tigerschiöld. Fil. kand. 81, v. häradshöfding 86, kanslisekretärerä teck-lestastikdepartementet sedan 97. Äger godset Öster-Malma i Södermanlands län.

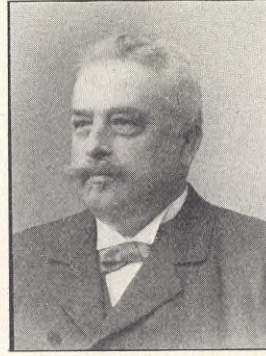
C. G. EGGERTZ.

60 år fyllde den 17 febr. assistenten, fil. dr Carl Gustaf Eggerts. Stud.-ex. 67, fil. kand. 74, fil. dr 89. Assistent vid landbruksakademiens kemiska laboratorium 77. Har utgifvit åtskilliga arbeten i agrikulturkemi.

E. BERLING.

60 år fyllde den 24 febr. boktryckaren Edvard Berling i Uppsala. Intresserad kommunalman, f. d. stadsfullmäktigt, led. af fattigvårdsstyrelsen m. m.

H. L. UDDÉN.

Landssekr. Herman Leonard Uddén i Vesterås fyllde d. 24 febr. 55 år. F. i Kumla (Örebro l.). stud.-ex. 69, hofr.-ex. 72, ausk. o. e. o. not i S. H. 72, e. länsnot. i Verm. l. 74, i Vestmanl. l. 76, v. häradsh. s. å., länsnot. Vestm. l. 77, länskamr. där 86, landssekr. där sedan 88. Ordf. i dir. f. Vesterås st. sparb. sed. 79.

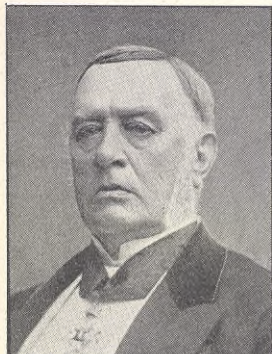

G. PARK.

50 år fyllde den 21 februari innehavaren af firman Park & Co. i Göteborg, Gustaf Park.

PORTRÄTTGALLERI

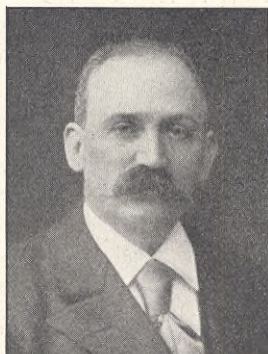
K. V. BJÖRKENSTAM. †

F. häradshöfdingen Knut Vilhelm Björkenstam afled d. 20 dennes vid 90 års ålder. F. i V. Fernebo, stud.-ex. 32, kansl.ex. 35, hofr.-ex. 39, v. häradsh. 43, häradsh. i Väla m. H. här. doms. 51-94. Led. Riksd. F. K. 67-77, 89-91, och därunder medl. af olika utskott. Ägare af Strömsnäs gods, var B. bosatt i Uppsala.

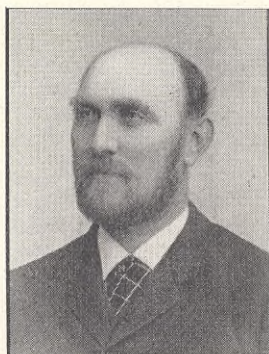
C. A. BOKSTRÖM. †

Kronofogden i Gotlands S. fögderi, Carl August Bokström, afled den 14 febr. vid 64 års ålder. Under riksdagarna 79-87, 91-95 led. af Andra Kam., 86-87 i lagutskottet, 91 i bankoutskottet, 92-95 i bevillningsutskottet samt vid ertima riksdagen 92 i försvarsutskottet. Verksam för sin orts allm. intressen.

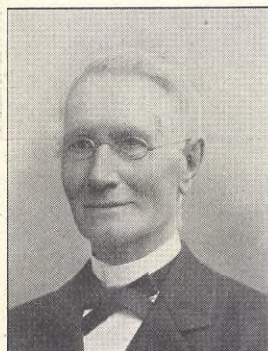
F. G. MALMBERG. †

Den 18 febr. afled i Stockholm öfverläraren vid Tekn. skolan, ciseören Frans Gustaf Malmberg, f. 44. Stud. vid konstakademien i Sthlm och 69-70 med statsstipendium i Paris. Bland M:s arbeten må nämnas ett drakskepp i silfver till kungaparets silfverbr. o. ett par ljusstakar nu på Nationalmuseum.

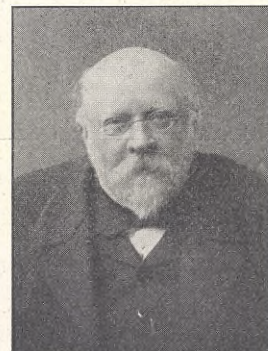
J. O. KOLLÉN. †

F. bruksägaren J. O. Kollén afled å Rådanefors d. 5. febr. vid 57 års ålder. På sin tid innehafvare af flere allmänna förfroendepdrag.

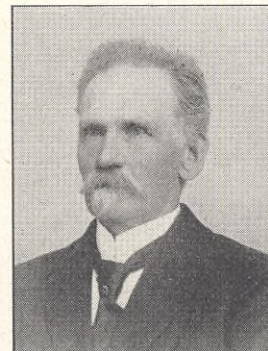
J. SVENGREN. †

Den 22 febr. afled i Eskilstuna en af stadens mest bemärkte män, direktören Johan Svengren, 86 år gammal. En af banbryt. för smidesfabrikat. utveckl. till storindustri; stift. af Eskilstuna Bärmatuf. A. B. o. dess chef till 78. Synnerl. verks. i komm. angelägenh., bl. a. stadsf. ordf. 63-66, sen. många år dess v. ordf.

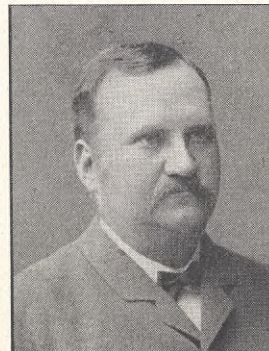
A. L. STUART. †

Den 23 febr. afled i Sthlm f. d. kamreraren i riksg.-kont. August Leonard Stuart 77 år gammal. Stud. ex. 48, kameral.-ex. 50, ingick s. ä. v. förv. för sjöärenden, öfverg. f. ä. till riksg.-kont., där han 73-95 var kamrerare. 62-74 därjämte kamrerare vid Stockholms läns sparbank, 86 led. i direktionen.

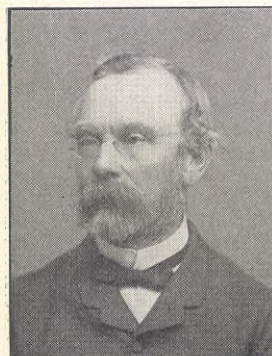
D. WESTMAN. †

Den 3 febr. afled vid 67 års ålder länsveterinären Daniel Westman. Länsveterinär i S. Jämtlands och Härjedalens distrikt 65; länsveterinär i Kopparbergs län 83.

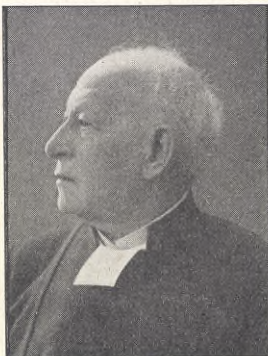
J. FRÖDIN. †

Godsägaren Johan Frödin å Östunaberg (Sthlms län) afled den 14 febr. vid 58 års ålder. Innehade flere kommunala uppdrag, såsom ordf. i komm. nämnd och stämna, m. m.

C. A. PALLIN. †

Den 10 febr. afled provinsialläkaren med. lic. Carl Alfred Pallin. Född 28 i Karlstad, stud. ex. 48, fil. kand. 57, med. kand. 63, med. lic. 66. Amanuens vid obstetr. klin. vid Karolinska inst. 67, distriktsläk. i Ramnäs 68, prov. läkare i Visnum 83, i Lidköpings distrikt 88.

J. F. BRANDT. †

Den 15 febr. afled kyrkoherden Johan Fredrik Brandt vid 71 års ålder. Född i Örtofta (Skåne), stud. ex. 52, teor. teol. ex. 56, prakt. teol. ex. och prästvigd 57. Efter 17 års förordn. som past.-adj. och v. past. kyrkoherde i Borby 75. Intresserad kommunal- och skolman.

H. B. E. HOLMBERG. †

Majoren och chefen i Södra Väg- och vattenbyggnadsdistriktet, Henrik Birger Emanuel Holmberg i Malmö afled den 16 febr. vid 53 års ålder. Efter stud. v. Tekn. Inst. anst. v. hamnbyggn. i Helsingborg o. Varberg, löjtn. v. Väg- o. V-Kår. 80, chef f. Sk. cem. bol. i Malmö, öfvering. för Malmö stads allm. arb. sedan 93.

J. A. HEDBERG. †

Den 19 febr. afled i Göteborg fabriksören Johan Axel Hedberg, ene delägaren i P. Ericssons markis- och persiennefabrik därstädes.

TSARISMENS SÄNDEBUD I PARIS.

Paris 12 febr. 1905.

Tsarens sändebud i Paris, inte det officiella af offentlighetshänsyn och diplomatiens skrankor omgärdade, som residerar i ryska ministerhotellet, men det med oinskränkt maktfullkomlighet utrustade, i mörkret arbetande, som söker bringa framåtskridandet i stå — det sändebudet kom en lycklig slump mig att få se, och kunna presentera för en svensk publik.

Paris allmänna studentförening besöktes vid juletid af en delegation italienska studenter. Hedersrummet bland de däråf föranledda fästligheterna intogs af en minnesfäst öfver Petrarca. Bland de 18 fästtalarna var det en som ådrog sig alldeles särskild uppmärksamhet. Undervisningsministern Chaumié, som presiderade, ropar upp: Öfverste Tsjerep-Spiridovitsj, president för Slaviska sällskapet och för den Keltoslaviska ligan. Slaviska sällskapet i Moskva, Keltoslaviska ligan? Ingen hade hört talas om dessa storheter. Quid Saulus inter prophetas? Det är: Hvad i all världen hade en tsarens undersäte att göra vid ett latinskt brodermöte? En ung, cirka trettioårig ordensprydd man reser sig, ett fullkomligt manligt skönhetsideal med vaxade mustascher och välfriserade lockar. Jag gjorde i mitt stilla sinne den reflektionen, att det är mera ovanligt att vid 30 års ålder vara öfverste och äga 23, säger tjugotre, ordnar, några t. o. m. storkors, utan att vara prins eller på något sätt hierad med tsarhuset. Mannen börjar emellertid tala, inte om Petrarca, men om alla ryssars själfhärskare och bringar honom sin hyllning. Han slutar med att öfverbringa en hälsning från de millioner, hvilka han representerar och som stå bakom hans ord, till de latinska bröder som i dag firade Petrarca. Talet var ju något egendomligt, men det skulle blifva bättre. Då vi lämnade fästsalen utdelade livréklädda betjänter den ordensprydda öfverstens porträtt på brefkort. Jag tog emot ett utan tanke på att det skulle kunna komma till nytta och hade redan längesedan glömt den sköna presidenten för det slaviska sällskapet i Moskva. Då flyger i ett nu hans namn genom den franska yttersta vänster-prässen.

Då och då går genom den europeiska prässen en notis från Ryssland, en ljusmålning, som talar om reformvänliga vindar, om nåd för politiska brottslingar. Ingen har vetat hvarifrån de kommit, i ett par, tre olika tidningar på en gång, men verkan ha de alltid haft. Nu senast var det nyheten om Gorkis frigifvande, dementerad dagen efter, som för ett dygn vred vapnen ur händerna på den ryssvänliga men tsarfientliga agitationen. Speciellt den nationalistiska franska prässen har haft egendomliga uppgifter om det ryska revolutionsförsöket med uppgifven källa, l'Agence latine, den fransk-ryska "telegrambyrån". En af de sista dagarna innehöll t. ex. ett af de förnämsta högerbladen, la Patrie, tror jag, ett "telegram från Petersburg", förmedlat af Agence'n. Det innehöll en protest mot och dementi af det "falska" ryktet om blodsutgjutelserna i Petersburg den 22 januari. "Det är engelska pengar som söka så oro i Ryssland", löd det hetsigt, "det är Daily Chronicle och Times som uppfunnit dessa osannfärdiga notiser, hvilket är så mycket allvarligare, som engelska regeringen ej är främmande för dessa tidningars "hållning".

Men den hedersvärda l'Agence Latine har nog haft sin hand med på andra håll; de famösa "anarkistbomberna" voro ej alltför främmande för dess verksamhet. På anarkistdåd har ingen människa i Paris

Kliché: Bengt Sjöberg, Paris.

ÖFVERSTE TSJEREPI-SPIRIDOVITSJ.
President för Keltoslaviska ligan m. m.

trott; utom polisens sätt att föra undersökningar hade själfva de omständigheter under hvilka "illdåden" utfördes bort vara nog för att hänvisa till deras ursprung: den ryska hemliga polisen. Bomben i furst Trubetskoy's palats, hvars ingångar bevakas af mångdubbla vakter, saknade den för explosion nödvändiga stubinträden; den som verkligen exploderade befann sig i ett tredligt arbetarkvarter, där den blott skulle kunna träffa försenade hemvandrare från fackföreningarnes protestmöte. Den nytta den kunde göra låg i öppen dag: en anarkistbomb i samband med ett dylikt protestmöte skulle ohjälpligt misskreditera den antitsaristiska rörelsen och hvad bättre var, ge den efter rysk pipa dansande pariserpolisen tillfälle till massutvisning af ryska landsflyktingar. Det gällde framför allt att aistyra en projekterad massdemonstration mot den fransk-ryska alliancen, hvartill polisen nu vägrade tillstånd med bomberna som förevändning.

Man får säga att l'Agence latine gjort sin sak bra och man förstår dess många lyckade schackdrag då man får veta att l'Agence latine och en viss spionchef Tsjerep-Spiridovitsj äro identiska begrepp. Ty i sanning har den ryska regeringen förstätt att väl välja sitt redskap och på bästa sätt utrusta det för sitt maktpåliggande värf. Öfverstetiteln och de tjugotre ordnarne lade administration och polismakt iör Tsjerep-Spiridovitsj's fötter; hans presidentskap för den s. k. Keltoslaviska ligan öppnade för honom de intellektuelles kretsar; hans tjusarhufvud och eröframin befriade honom för hvarje misstanke för allvarligare afsikter med sitt pariserbesök.

Marianne Sjögreen.